

SVAR IGÅR

Redaktör: Lars Rombo

Nr 293, utskrivet v 48 2018

Kära läsare!

Mycket administrativt denna gång...

1. Om du redan vet att du av någon obskyr anledning inte tänker förlänga prenumerationen på Svar Igår för 2019 är vi tacksamma för ett mail om detta redan nu så slipper vi skicka faktura.
2. Vi kommer inte att skicka ut fakturor för prenumerationen förrän efter nyår för att underlätta din och vår bokföring så att allt hamnar på rätt år. Det blir en marginell prishöjning på 100:- plus moms och 200:- plus moms för de som valt postutskick. Om din prenumeration har postutskick som tillval, fundera på om du verkligen behöver det. All information som skickas ut via postutskick skickas också via mail och finns dessutom för nedladdning på vår hemsida. Väljer du bort postutskick gör du också en insats för miljön. Maila oss på reseradet@gmail.com för att ta bort postutskickdelen på din prenumeration.
3. Senaste veckorna har det återigen kommit frågor från dem som inte är prenumeranter. När jag frågar hur de har hittat vår adress visar det sig att de har blivit uppmanade av en vaccinationscentral (som prenumererar) att kontakta oss direkt. **SÅ KAN VI INTE HA DET!** Jag svarar gärna på frågor från prenumeranter men inte från andra så det går inte att hänvisa hit!
4. Uppföljningskursen i Göteborg hade inte den "vanliga" lokalen "Radisson blu som renoveras. Vår ersättningslokal var inte bra – för smal, för lång och med magert support med mikrofonljud etc. Nu har vi redan bokat Radisson Blu den 16 nov nästa år och har då övat oss på motsvarande evenemang en vecka tidigare i Stockholm. Välkomna! Anmälan kan göras från och med september.
5. Och så påminner vi alla våra prenumeranter om den nya versionen av vår hemsida! Ni hittar den på www.reseradet.com/nysajt. Vi

har även med detta Svar igår bifogat instruktionen för att komma igång med den nya hemsidan. Nyheter på den nya hemsidan är bl.a en betydligt mer lättläst och funktionell visning av alla dokument och länder samt direkt åtkomst till kartor för malaria och gula febern för det land man sökt på. Vår äldre hemisda fungerar ytterligare en period men målet är att avveckla den på sikt så börja gärna använda den nya redan nu.

Fråga: En person som inte haft kikhosta, eller inte är vaccinerad mot kikhosta, får här en difteri-stelkramp-kikhosta booster. Hur mycket skydd mot kikhosta har denna person? Hur länge?

Svar: Liknande skydd som andra eftersom 70 % av dem som inte är vaccinerade har haft naturlig kikhosta. 50 % har skydd 5 år efter vaccination, 10 % har skydd 10 år.

Fråga: Jag har ett gäng ungdomar som skall resa runt i fyra månader i Singapore, Indonesien, Thailand, Kambodja, Vietnam, Australien och Filippinerna. Några vill vaccinera sig mot rabies men jag avstyr det. Frågan är beträffande malaria. Vad jag kan läsa mig tills så är det störst risk i Indonesien. Hur tycker du jag skall resonera? Skall de använda myggmedel och myggnät och ha med sig egenbehandling om de drabbas eller ska de äta typ Lariam under hela vistelsen?

Svar: Läs i Reserådet "länder" om Indonesien, återkom om något är oklart efteråt.

Tillägg: Detta svar var inte så vänligt och speglade nog irritation över den dagens frågor. Ber om ursäkt! Men visst är det bra om man läser Reserådets landinfo först och sedan frågar så specifikt som möjligt, inte bara "Indonesien"

Fråga: 16-månaders flicka med debut av epilepsi vid 5 månaders ålder, sedan dess medicinering. Hunnit få Infanrix hexa vid 3 och

5 månader men föräldrarna har därefter velat avvakta med fler vaccinationer av rädsla att det skulle trigga nya EP-anfall. Ev kom första anfall tidsmässigt efter 5-månadssprutorna. Efterfrågas nu från föräldrarna att dela upp försenad 12-månadsvaccination i monovalenta vacciner. Tänker att detta dels inte är möjligt p g a restsituation på enskilda vacciner och att det dessutom borde öka ev risk för trigging av nytt EP-anfall med ökad mängd adjuvans? Däremot kan man väl dela 3:e dosen av Infanrix hexa och Synflorix med någon vecka? Tacksam för råd.

Svar: Svårt! Inte lätt att göra alla till viljes. Det finns en ökad risk för feberkramper efter MPR men den ökar ju äldre barnet blir och MPR vid 18 månaders ålder innehåller inte adjuvans. Att dela upp Infanrix hexa och Synflorix som båda innehåller adjuvans går bra och då går man dem lite till mötes. En variant om de inte skall resa utomlands är förstås att vänta med MPR ännu senare när man vet mer om hur flickans epilepsi utvecklas.

Fråga: Önskar råd angående tre barn födda -14, -15 och -18 som ska åka till Somalia 9/12. Båda hos släktingar i storstad i några månader. Ska jag tänka 3 v - 3 mån i första kolumn (endast utflykt till landsbygd) eller sista (bo tillsammans med släktingar) även om det är storstad?

Svar: Du skall satsa på storstad men också på släktingar och vänner. Det är ju inte helt lätt men då tar du det mest ambitiösa. I detta fall inget malariaprofylax men skydd mot hepatit A+B och tyfoid till de två större barnen. Gärna Dukoral men det är svårt för barn att svälja. Meningokockvaccin är bra. Hoppas den yngste har fått rotavirusvaccin...

Fråga: Jag har denna sommar och även idag, haft kunder som har varit hos andra aktörer och vaccinerat sig och som sedan kommer till min mottagning. Jag pratar nu om de som börjar vaccinera sig mot TBE när de är över 50 år! Idag hade jag en kvinna som tog sin första TBE-dos hos mig, i slutet av juni, blev rekommenderad att ta sin nästa dos en vecka senare och den tredje 2 veckor efter dos 2! Då hon sedan åkte till sitt lantställe i X, som är ett högriskområde, hittade

hon en fästingbuss i X, troligtvis Y. Där blev hon nekad att ta sin andra dos efter en vecka, då de sa att det var för tidigt och att hon skulle vänta en månad till dos 2. Hon prövade ytterligare en buss i X, troligtvis Z och blev nekad även där! Hon kom först nu till mig för att ta sin tredje dos och får då först nu skyddet! Jag vet att Å inte heller har arbetat med snabbvaccinationsschemat för TBE i sommar! Detta ger ett väldigt oseriöst intryck för kunderna och det gör dem förvirrade - vad är det som gäller!? Det värsta är ju att de behöver ett snabbare skydd och fick då inget skydd under hela sommaren, trots att det var möjligt! Känner mig frustrerad och missnöjd... Har vi inte skyldigheter att hänga med, vi som bara arbetar med vaccinationer?

Svar: Ledsamt att höra men jag är inte helt förvånad. Vi lever inte i den bästa av världar. Nu finns åtminstone din synpunkt publicerad i Svar Igår ☺

Fråga: 67-årig frisk kvinna får sin andra dos mot TBE/FSME-Immun. Morgonen efter vaknar hon med influensaliknande symtom, feber, uttalad myalgi och "extrem trötthet". Dessa symtom klingar sedan långsamt av efter tre dygn. Epidemiologiskt finns inget. Läge för dos 3?

Svar: Hopplöst att vara helt säker på orsaken men jag skulle våga ge dos 3 så småningom, dvs efter 2 mån. (Om hon löper risk för TBE förstås).

Fråga: En kund som är född 1977 har vaccinerat sig mot gula febern förra veckan. Hon visste inte att hon var gravid vid vacc.besöket. Nu kommer kunden in och säger att hon är gravid i vecka 4-5, vad gör man nu? Risker för barnet?

Svar: Inte mycket att göra åt. Fosterskador är inte rapporterade och man kan ge vaccin till gravida i tider av pågående epidemi så det är ingen abortindikation.

Fråga: Har en kund som åker till Kenya och misstänker att hon i "sitt tidigare liv" hade en hepatit B-smitta. Innan man ev. vaccinerar, råder man dem att kolla antikroppar i blodet eller vaccinerar man?

Svar: Enklast att vaccinera direkt.